

Z ČESKÝCH VLASTÍ

Alois Jirásek vydal novou knihu. Je-li každá nová kniha nebo bližnější spisovatele našeho velkou literární událostí, má tentokrát 40. svazek jeho Sebraných spisů historický román "Tomáš" (nákladem J. Otty v Praze) význam kromoběžný. Jubilejní, poskytnutí čtenáři příležitost při čtvrté desítky knih Jirákových s vroucí vědomostí vzpomínati na slavného tvůrce nejzdařilejších českých děl, která budou vždy jmenována mezi nejlepšími spisy české literatury. A význam časový má kniha Jiráskova v dnešní velké době. Dnes, kdy každé české srdce chví se nad velikými událostmi, jsou Jiráskovy historické romány pravou rosnou duší. K rozměrným historickým skladbám Jiráskovým druží se toto dílo, jež jest úvodem k velikolepému obrazu z našeho národního probuzení "F. L. Věkovi". V rámci románového půvabné vylicnění je Praha 18. věku, jak žila "civitas devotissima". Nové dílo Jiráskovo, hluboce vzrušující každou českou duši, budou čísti s vřeholným zájmem nejen všichni přátelé Jiráskovi, ale i veškeré čtenářstvo.

Český vynikající malíř Jar. Věšín raněn mrtvicí. — Ze Sofie se oznamuje, že malíř Jaroslav Věšín, profesor bulharské malířské školy v Sofii, byl tam v přítomné době raněn mrtvicí, tak že pravá strana těla je ochrnutá a také pozbyl řeči. Stav nemocného se sice poněkud zlepšil, tak že zejména může již mluvit, ale jsou podstatné obavy, že by ochrnutí pravé strany těla tak se opět upravilo, aby mohl úplně vládnouti pravici. — Jaroslav Věšín jest nyní 55 let star, narodil se ve Vraném. Absolvoval pražskou akademii umění a odebral se na další studia do Mnichova, kde byl žákem vynikajícího malíře Pilotyho. Hned prvním větším svým obrazem "Počátek románu" vzbudil zasluženou pozornost. — Další jeho obrazy, genry i lovecké obrazy, učinily záhy jeho jméno známým. Když byla zřízena v Sofii malířská škola, byl tam Jar. Věšín povolán za profesora, záhy po té stal se dvorním malířem krále Ferdinanda, jež si českého umělce velmi oblíbil. — Byl také jmenován speciálním malířem generálního štábu v hodnosti plukovníka. Za pobytu svého v Sofii namaloval nesčetnou řadu obrazů, jež na četných výstavách byly významnými. Maloval typy bulharské a turecké, scény ze života bulharského lidu, lovecké obrazy, vojenské a bitovní obrazy a j. v. Vynikající obraz jeho je "Dobytí Drinopolu". Pevně doufáme, že stav nemocného vynikajícího našeho umělce se nejen zlepšil, nýbrž opět tak upraví, aby byl zachován i nadále svému umění, v němž získal si nejcennějšího jména.

Josef Šmahla zemřel. V Pohledu u Německého Brodu 13. m. m. zemřel jeden z nejvýznamnějších členů Národního Divadla a jedna z nevytvářejících postav českého dramatického umění, mistr Jos. Šmahla. Silný jeho organismus skládal se z řídkých kostí, a to už měl svou kariéru otevřenou. Zde hrál intriky, pro něž měl dobrou oporu ve svém rozvířitém hlase, ve své postavě i ve svém přednesu. Pak pojal hrati charakteru úlohu a po Frankovském i komické. V r. 1874, jsa 26 let star, vystupoval pohostinsky na Prosatinině divadle. Měl takový úspěch, že byl ihned angažován, ale protože nebyl zaměstnan docela úspěšně, odešel po čtyřech letech a vrátil se zase k Švandovi. Národní divadlo, na kterém bylo zatím plně pracováno, nemohl ovšem takového umělce postrádati a tak již v roce 1884 vystupuje jako jeho angažovaný člen na Novém českém divadle v roli Shakespearova Richarda III. Šmahla, jako obratný znalec scény, pokusil se také jako dramatický spisovatel. Napsal ve melodramu "Premiéra na vsi," komedii "Žlato," činohru "Deera," a

mo z nádraží do Slovanské Besedy. Slovanská Beseda vždy sledovala život Čechů vídeňských a všude v mezech po ruce jsoucích prostředků a stanovami jí určených, pomáhala. Dlužno vzpomínati jen dob, kdy v místnostech svých hostila až 15 jiných spolků českých, sama se co nejvíce uskrovnuje. České umění podporováno hlavně tím, že českí umělci pomoci Slovanské Besedy uvádějí se ve Vídní, tak Kubelík, České kvarteto, Kocián, Heritesová, Zelenka a jiní. Není tomu dávné, co nemohlo se na pódě tamní něčeho podniknouti bez Slovanské besedy.

Zajímavý historický dokument. Na silnici k ústřednímu hřbitovu plzeňskému za Letnou nachází se kaplička, která vystavěna byla r. 1817. O původu kapličky té podával vysvětlení zasklený, švabachem psaný nápis následujícího obsahu: Léta Páně 1817 byla jest kape tato nákladem páni měšťanů plzeňských a jiných dobrodinců pod správou p. Jana Hrdličky, měšťana a mistra řeznického, též p. Daniela Maška, měšťana a kostelníka plzeňského vystavěna a ku etí a chvále Rodičky Boží slavně vysvěcena na dňokaz totiž věčnosti Bohu za milostivé zachování nás všech od moru a hladu. Boho ruku tohoto taková dráha byla, že byl strych pšenice za 60 zlatých, žito za 50, ječmen za 40, oves za 20, erupele za 16, libra másla za 2 zl., maso za 36 zl. Taký v okolních zemích mnoho tisíců lidu zemřelo z nedostatku pokrmů a z nouze kořínky a seno požívali, jest v ústích seno majice, mrtví v okolí Rejna nalezeni jsou byli. V naší zemi české zvláště v horách sem tam z velkého nedostatku potraviny polívky ze seno nebo z votavy sobě vařili a chleba z votrub, z kořínků i ze samého pcyru požívali. Díky tedy Bohu milostivému, že nás od takové bídy zachovalí ošl. (Následují jména současných osob z duchovní i občasných správy.) — Potud nápis, který chová se nyní v rodině Trohářov (v Úzké ulici v Plzni), potomků to měšťana Hrdličky. Nápis proto z kapličky vzat, aby usetřen byl před zloději, kteří žasou kapličku navštívili. Citovaným nápisem odkazuje se paměť na situaci po velkých napoleonských válkách, které před sto lety otrásly Evropou. Jak je to zajímavé, dostati právě v dnešní době podobnou památku do rukou!

Zemřel při návratu z pohřbu. — 72letý výmárník Frant. Čoudek z Lábořez, č. 27, vrašel se onehdy z pohřbu sousedky ze Stráže domů. Nedokázal však. Druhého dne nalezl byl u cesty k domovu mrtve.

Otec čtyř dětí zahynul v dolech. Dne 30. dubna zahynul v Lomu na dole "Moritz" v uhebné komoře, kde sháněl chléb pro svoje 4 dítky, poctivý muž, 40letý Václav Choustka. Sčítivší se kus uhlé učinil konec jeho životu.

Průměrná kravka za 600 K. — "Východočeský Obzor" sděluje: V Pardubicích konal se jeden z obvyklých trhů. Sešlo se zde poměrně dosti hovězího dobytka, ale místní fencedi nemohli koupit pranic. Na trh dostavilo se několik agentů, kteří kupovali dobytek přý pro Vídeň a pro Itálii a platili každou požadovanou sumu, takže průměrná kravka prodávána za 600 i více korun.

Otec tři dětí udušil se v dole. — V min. dnech došlo na dole "Jan" v Lomu k velkému neštěstí. V jedné šachtě nahromadilo se tak značné množství otravných plynů, že jimi byli omámeni horníci Jan Pribáň a Emil Malý. Oba byli vyvozeni v bezvědomí na povrch a zahájeni ihned oživovací pokusy. Příháně podařilo se přivésti opět k životu, ale u Malého bylo už vše marné. Nešťastník byl ženat a otcem tří nezaopatřených dětí.

Padesát let "Slovanské Besedy" ve Vídní. "Slovanská Beseda" ve Vídní chystala se oslaviti jubileum 50.leté činnosti, ale se zřetelou na poměry bylo od okázalé oslavy upuštěno. Slovanská Beseda vykonala za padesát let ve Vídní mnoho. Původně měla býti strediskem všech inteligentů slovanských, ve Vídní žijících; z různých příčin stala se však později střediskem nejpřednějšího slovanského kmenu vídeňského, nás Čechů. Úkolem jejího bylo a jest o patřiti stále středisku, v němž by se mohli scházeti, nerušeně mozi sebou se baviti, čísti knihy poučné i zábavné, noviny a jiné časopisy. Ž poslední doby sluší připomenouti koupi domu "Slovanské Besedy," utvoření družstva "Český dům," pak pořádání velkých, reprezentativních českých plesů ve Vídní. Do Slovanské Besedy záležely také četní slavní muzové, když do Vídně savitali. Také otec národa Palacký byl často Besedy hostem, rovněž Dr. Rieger, který byl také jejím čestným členem. — Dr. Trojan a mnozí jiní. Čestný ministr Dr. Rosek rád vypravoval, že přijda do Vídně, šel vždy pří-

kladění hnačního remene přiblížil se tak blíže k převodu (transmissi), že byl již zachycen a v pravém smyslu slova roztržán. Byly mu obě nohy a ruce úplně utrženy, tak že odletěly na zem, kamž také trup s hlavou byl odhozen. Nebožák byl ihned mrtve.

Prohnilá prkna u studny příčinou neštěstí. Do zahrady p. Divišky "U Ježůvka" v Plzni přišla ondyno navštíviti zaměstnaného tam strýčka 5 a půl roku stará deera soustružníka dřeva Anna Mourečkova z Koleční ulice č. 5. — Dítě se as o 5. hod. náhle ztratilo a marná byla po něm šňanka až do pozdních hodin nočních. Teprve druhého dne byla mrtvola dítěte vytažena z hluboké zahradní studně, do níž se dítě prohnílymi prkny probířilo. O smutném případu zavedeno bylo soudní vyšetřování.

Z touhy po vojně. — Dva 14letí hoši, syn majorův Viktor Piterka a syn berního oficiála Antona Szazima, oba žáci čtvrté gymnasiální třídy v Plzni, odešli bez vědomí rodičů z domova na bojiště. V Kojetíně klopýtli však Adolf Szazima, když přecházel přes kolej, a poděle se na kolech. Hoši se po této nehodě sebrali a odjeli do Brna, kde byli policií zadrženi a dopraveni na strážnici. Zraněný hoch odevzdán byl nemocnici, jeho soudruh je prozatím pod policejní ochranou. Rodiče obou hochů byli o dopadení uprchlíků vyrozuměni.

Ucítel zachránil žáka před utopením. Z Olomouce se sděluje: V neděli 9. m. asi o 4. hod. odpoledne hrálo si několik hochů u řeky Bystřičky poblíž hodolanského mostu. Pojednou jeden z nich, 10letý školák Dvořák z Hodolan, spadl do řeky, která v těchto místech je velmi hluboká, a počal tonouti. Náhodou šel kolem řidič učitel p. Fr. Hájek z Belidel. — Dlouho se nerozmyšlel a tak, jak byl, vrhl se za hochem do řeky a po krátkém čase podřálo se mu skutečně tonoucího hochu před jistou smrtí zachránit. Zachráněný hoch v brzku se zase zotavil a odevzdán byl svým rodičům.

Dědeček je rekrutem! V minulých dnech uznan byl za sehnopa při přehlídce domobranců v Horovicích Václav Lizec, 42 let starý. Zajímavé při tom jest, že týž má již 4letého vnuka, který z toho má velkou radost, že dědeček je "lekrut". Při odvoděch do 50 let možný jest také případ, že přijde i praděd s dědem a synem k rekrutě. Jak by se to zdálo neuvěřitelné, jest to zcela dobře možno. Jest potřebí tří zdatných generací, které se stanou v šestnácti letech otec. Pak má praděd 50 let, děd 34, otec 18 a syn 2 leta. — Jelikož může v tomto případě býti oteovstí také v 17, 16½ letech, je to ještě pravděpodobnější.

Jak uctí město Pízeň památku Husovu. Plzeňský "Český kraj" oznamuje, že v poslední schůzi městské rady král. města Plzně přijat byl návrh dra. Mandla, aby město uctilo památku 500.letého upálení mistra Jana Husa postavením "Husova domu," v němž umístěna bude veřejná knihovna, čítárna, umělecká galerie a přednáškový sál. Husův dům má býti postaven nákladem 1 miliónu korun uprostřed města. — Na okresu plzeňském utily všechny obec památku Husovu zasazením Husových lip, k nimž stavěti se budí nyní pamětní kameny s letopočty 1415—1915. Slavnost tyto měly dle "Čes kraje" průběh velmi slávnitý.

Rolník při zachraňování majetku uhorel. V neděli odpoledne 2. m. m. strhla se v krajíně nad Novou Vsí nad Popelkou silná bouře. Blesk udeřil do statku Antonína Bernarda, rolníka v Nové Vsi nad Popelkou, zapálil jej a zabil v chlévě jalovici, vola a kozu. Při vynášení zásob obilí z půdy hořícího stavení přišel o život rolník z Nové Vsi Prokop Beran. Týž odvážil se jiti na půdu pro pytel obilí a byl podarem zachycen a uhořel. Zanechal po sobě vdovu a tři malé dítky. Příčinou hasičského sboru požár se na sousední stavení nerozšířil. Rolník Antonín Bernard byl pojištěn toliko na stavení částkou 1,000 K, ale utrpěl škodu nejméně šeststosátosobnou.

Na dolech pekou horníkům brambory. Dohorecký orgán "Horník" zaznamenává tento zjev: V hornických rodinách zahnuje se nedostatek chleba. Aby tomu nedostatku — jež vzniká rovněž s nedostatkem morky — bylo alespoň částečně odpozněno, zavedl

Čestí prodáváči Váš vždy ochotné a vzorné obslouží.

Chicago Lumber Co.,
na 14. a Marey ul., Omaha, Neb.

Grocerii obchod
V CIRCLE 1242 JIŽNÍ 13. ULICE
(každému známý Svatbávův Stoj)
syalí nové upravil a vesměs čerstvými zásobami všeho druhu grocerie zásobil nový majitel

JOSEF J. SCHNEIDER
Veskeré zásoby jsou zaručeny a hubdu prodávány za ceny tak nízké jaké jsou ve městě. Zhožti se dovřál a objednávký možno učiniti též telefonem. Závězte Douglas 1821.

F. DVORÁK, prodáváči vepř. ANT. ROGERA, prod. dobytka. AL. POWELL, prodáváči ovcí. Dvořák Commission Co.
Telefonujte neb pište nám a dostanete bezúplatnou uprávě. — Tel. No. 607 — Res. Phone No. 2118 — No. 3782. Room 216 Exchange Bldg., SOUTH OMAHA

závodní jámy "Jan Maria" v Radvanicích K. Boehm pečeni bramborů, které před směnou, než se sjeđe do práce, se vydávají s patričnou dávkou soli. Zjištěno je na závoděch, že zvláště mladší dělníci nevystaž s předepsanou dávkou chleba a trpí hlad, čímž slábnou a výkonnost jejich práce je nedostatečná. Závodní Boehm nařídil pečeni bramborů, což bylo přijato s uspokojením a hodně je užíváno. Mnozí horníci si berou po čtvrt, ba i po 1 kg. a jsou rádi, že se nasýtí a nemusí o hladovno žaludku pracovat.

Velký požár v Mutějovicích. — Na střeše rolnického domku č. 39 Josefa a Julie Urychových v Mutějovicích vypukl v pondělí 10. m. m. o půl 11. hod. dopol. z neznámé dosud příčiny oheň, který v krátké době dům se všemi zásobami píce na půdě obrátil v popel. Majitel Josef Urych slouží toho času ve vojsku a rodiče jeho v době vypuknutí ohně nebyli doma. — Věstem podporován rozšířil se oheň také na dvě blízké slamou kryté stodoly rolníka Václava Mareše, které rovněž s veškerou sláhou a zásobami píce shorely. V těchto dvou stodolách byly též nějaké zásoby slámy rolníků Jakuba Baziky, Antonína Bláhy a Jos. Kukly v Mutějovicích. Škoda tímto ohněm způsobená odhaduje se na 10,000 korun a je z většího dílu kryta pojištěním. K ohni dostavily se sbory hasičské z Mutějovic, Milostina a Nesuchyně, kterým podařilo se oheň po 2½hodinné činnosti jen na zmiňovaná stavení obmeziti. Mimo to dostavily se k ohni též hasičské sbory ze Hředel, Velhoty a Kounové.

K nedostatku chlebovin a potraviny na Zeleznobrodsku. Ze Zelezného Brodu sděluje "Pr. L." V pondělí 10. m. m. dostavily se čet-

Přestěhoval se

Dr. J.W. NOVÁK
Český
zubní lékař
Přestěhoval se do
Karbach Blk.
15. a Douglas ulice
čís. pokoje 206
Rohová místnost na druhé podlaže nad Ryan Jewelry Co. Tel. v úřadovně: Douglas 5077. Nedělní hod.: od 10. do 12. hod. dopol.

Václav Kozák
vlastní moderní závod
2705 SO. 10. STE., OMAHA, NEBR.
Zásoby čerstvého masa, jakož i všeliké výrobky uzenářské té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zajistěte, že podruhé přijdete zase. Objednávký možno učiniti telefonem: Douglas 4733.

né deputace žen z různých obcí Zeleznobrodské v počtu asi 400 žen na Zeleznobrodské okresní hejtmanství, kde tlumočily okresnímu hejtmanu naléhavou žádost, aby pro obyvatelstvo, trpící nesmírně pod tíhou těžké doby, byly započteny nejmntnější potraviny a chleboviny a aby obyvatelstvo okresu vzato bylo k tomu povoláním úředními orgány v ochranu proti lichvářským spekulacím, kteří vyhaněli ceny dnes už téměř nežáděných potravin do výše závratné a chudému lidu naprosto nedostupné, chtějíce tak z největší tísně obyvatelstva ještě neslychané těžiti. Poukázáno na špatný materiál, z něhož chléb v okresu je vyráběn a jímž zavineho jest zmáhání se chorob střevních a začínavých orgánů. Deputací bylo sděleno, že zásoby jsou na cestě a že budou učiněna hejtmanstvem všechna opatření, aby hladu na Zeleznobrodsku bylo čeleno.

FRANK BRODIL
majitel řeznického a uzenářského závodu.
1250 Již. 13. ul. Tel. Doug. 4333. Omaha
Nejlepší a nejčerstvější zboží stále na skladě. O pravdivosti toho svědčí neustálé vzrůstání kruhu zákazníctva. Přesvědčte se!

JOS. T. VOTAVA
PRÁVNÍK
Úřadovna: čis. pokoje 500
Bee Building.
Telefon: Douglas 651.
OMAHA NEBRASKA

Nejlepším místem k nakupování stavebního dříví, jest

česká dřevařská ohrada.

Chicago Lumber Co.,
na 14. a Marey ul., Omaha, Neb.
Čestí prodáváči Váš vždy ochotné a vzorné obslouží.

Grocerii obchod
V CIRCLE 1242 JIŽNÍ 13. ULICE
(každému známý Svatbávův Stoj)
syalí nové upravil a vesměs čerstvými zásobami všeho druhu grocerie zásobil nový majitel

JOSEF J. SCHNEIDER
Veskeré zásoby jsou zaručeny a hubdu prodávány za ceny tak nízké jaké jsou ve městě. Zhožti se dovřál a objednávký možno učiniti též telefonem. Závězte Douglas 1821.

F. DVORÁK, prodáváči vepř. ANT. ROGERA, prod. dobytka. AL. POWELL, prodáváči ovcí. Dvořák Commission Co.
Telefonujte neb pište nám a dostanete bezúplatnou uprávě. — Tel. No. 607 — Res. Phone No. 2118 — No. 3782. Room 216 Exchange Bldg., SOUTH OMAHA